

DE BAASZUIN



Stemmen uit „De Gereformeerde Kerken in Nederland.”

(Ten voordeele van de Theologische School te Kampen.)

Tot II : 1a. Blaast de basun!

Vrijdag 1 Juni 1900.

Hagg. I : 4. Is het voor u liever wel de tijd / dat gij woont in uw gewoone huizen, en zal dit hiet worst zijn?

Dit blad verschijnt des Vrijdags. Prijs per 3 maanden, fr. per post f 1.50. Voor Oost-Friesland en Amerika f 1.75. Voor Z.-Afrika f 1.75. Abonnementen buiten het Rijk moeten per kwartaal vóór uit worden betaald. Afzonderlijke Nrs 12½ ct. Advertentiën van 1—10 regels f 1; elke regel meer 10 cts. Boek-advertentiën 3 2 maal.

UITGEVER:

G. PH. ZALSMAN,
KAMPEN.

Advertentiën en Bestellingen vrachtfrij te adresseren aan den uitgever G. PH. ZALSMAN te KAMPEN. — Kerkelijke Berichten en Stukken der Medewerkers aan den REDACTEUR, dHr. C. MULDER te KAMPEN. — Binnenlandsche Ruilbladen, Intezenden Stukken en Werken ter recensie aan den HOOFDREDACTEUR, DR. H. BAVINCK te KAMPEN. —

Officiële Kerkelijke Berichten enz.

DE PINKSTER-COLLECTE.

Op uitnodiging onzer X Deputaten zou ik in onze Zendingen een woord geschreven hebben voor de Pinkster-collecte, die gunstelingen in ons gemeentelijk leven.

Dan ach, 't is me ontkomen en daarom vraag ik u, hooggeachte Redactie, om een klein plaatsje in uw algemeen gelezen blad, opdat toch mijn woord uit het hart tot de harten komen mag.

Zittend in een luw hoekje Walchersch duin, tuur ik over de heerlijke zee en denk ik aan onze broeders en zusters, die ginds ver over de oceanen hun leven wijden aan de planting van Christus' Kerk onder Savoeënes en Javaan.

Wij hebben tot hen gezegd: duikt gij neer in de zee, wij houden de helmtoeven en zorgen voor de toestrooming van verse lucht en letten op uw wenken, prompt en trouw.

En om hen nu van al het noodige te voorzien, laten we op ons heerlijk Pinksterfeest de offerschaal rondgaan met blijmoedigheid.

Broeders en zusters, laat ons maken, dat de Pinkster-collecte dit jaar boven alle vorige klimt. 't Is langen tijd zoo doodsche geweest op onze Zendingen.

Maar hoort nu, hoe men aan alle zijden in de weer is om balken en platen aan te dragen, om te „ponsen”, en te „koken” plaat aan plaat, zóó dat de zwaarste persing van het water worde doorstaan, en echt zeewaardig is, wat wordt gebouwd.

Ja, telkens ging dit jaar een boot te water, en stevent naar Java heen, of wierp reeds 't anker uit op de plaats der bestemming.

En de Heere des oogstes, die de arbeiders begint uit te stooten, werkt in de harten des volks om te geven, wat tot hun nooddrift dient.

Zie dan toe, dat niemand den Geest bedroeft! Zorgt voor een rijke collecte en laat onze Kerkeraden, die nog geen eigen Zending financieel te hoeden hebben, haar met bekwaam spoed toezenden aan onzen Quaestor Missionis De Moen.

Zoo worde Gods zaak gevoerd en zijn Naam geëerd.

DR. L. WAGENAAR.

THEOLOGISCHE SCHOOL.

Aan Correspondenten, die nog gelden ten bate der Theologische School te innen of te verzenden hebben, alsmede aan Kerken, die nog achterstallige collecten op te zenden hebben, wordt vriendelijk dringend verzocht, voortgang met het werk te maken, opdat vóór 't sluiten van het boekjaar alles geregeld zij en ter plaatse zij gekomen, waar het behoort.

Het boekjaar sluit 30 Juni! Hoe spoediger echter men 't mij zendt, des te beter, opdat de boeken en verslagen gereed kunnen zijn, wanneer de Curatorenvergadering gehouden wordt; wat dit jaar reeds 3 Juli zal zijn.

De Penningmeester van de Theologische School,
DR. H. FRANSSEN.

Zwolle, 26 Mei 1900.

PLAATSELIJKE KERKEN.

GEES, 24 Mei 1900. Heden werd ons door onzen beminden Leeraar, Da. Fokkens, bekend gemaakt, dat Z.Erw. een roeping had ontvangen van de Geref. kerk te Holten. Kerkeraad en gemeente hopen straks verblijd te worden met de mededeeling: Ik blijf bij u.

Namens den Kerkeraad,
A. WILKING, Scriba.

STADSKANAAL, 24 Mei 1900. Uit een tevoren geformeerd drietal predikanten, bestaande uit de Weleerw. heeren J. van den Berg te Slidrecht, S. O. Los te De Lier en W. H. Oosten te Enkhuizen, is hedenavond door de manslidmaten verkozen en door den kerkeraad beroepen Da. W. H. Oosten te Enkhuizen.

Namens den Kerkeraad,
H. BULTHUIS, Scriba.

GRONINGEN A, 27 Mei 1900. Uit een tevoren geformeerd drietal predikanten, bestaande uit de Weleerw. heeren J. van den Berg te Slidrecht, S. O. Los te De Lier en W. H. Oosten te Enkhuizen, is hedenavond door de manslidmaten verkozen en door den kerkeraad beroepen Da. W. H. Oosten te Enkhuizen.

Namens den Kerkeraad,
A. JONKHOF, Scriba.

EDAM, 27 Mei 1900. Heden maakte onze geachte Leeraar, Da. M. v. d. Mast, na de godsdienstoefening der gemeente bekend, eene roeping te hebben ontvangen naar de gecombineerde kerken van Rijsen en Wierden Geve de Heere zijnen dienst knecht eene Gode welgevallige keuze te doen tot heil zijner kerk en tot eere zijns Naams.

Namens den Kerkeraad,
M. BRUMER, Scriba.

VEENDAM, 28 Mei 1900. Gisteravond is alhier, onder leiding van onzen Weleerw. Consulnt Da. J. Meijer van Zalt-Bommel, met bijna algemeene stemmen gekozen tot Hender en Leeraar, de Weleerw. heer Ds. R. Smeding te IJsselmonde. Moge de Koning zijner kerk het hart van zijnen dienst knecht zoo neigen, dat wij weldra het bericht mogen ontvangen: ik kom tot u, is de wensch en bede van kerkeraad en gemeente.

Namens den Kerkeraad,
H. DREKTH, Scriba.

GOUDA, 28 Mei 1900. Met algemeene stemmen beroepen door de Geref. kerk A alhier de Erw. Zgl. heer Dr. G. Keizer te Kampen.

Namens den Kerkeraad,
J. v. OEL, Scriba.

GAMEREN, 28 Mei 1900. Zondag j.l. werd alhier, onder leiding van onzen Weleerw. Consulnt Da. J. Meijer van Zalt-Bommel, met bijna algemeene stemmen gekozen tot Hender en Leeraar, de Weleerw. heer Ds. E. Vonk van Ambt-Vollenhove. Dat Z.Ew. deze roeping in 's Heeren gunst moge opvolgen, is onze wensch.

Namens den Kerkeraad,
J. VAN ANNOO, Scriba.

BOLNES, 29 Mei 1900. Bij meerderheid van stemmen is alhier beroepen de Erw. heer Dr. G. Keizer. Geve de Heere Z.Erw. licht en wijsheid, om met vrijmoedigheid tot ons te komen, is onze hartelijke wensch.

Namens den Kerkeraad,
L. HOORNWEG, Scriba.

WORMERVEER, 28 Mei 1900. Door de Geref. kerk alhier is beroepen Ds. H. Buitenhuis te Vreeswijk.

J. LEGUIJT, Scriba.

RIJSWIJK (Z. H.), 23 Mei 1900. De Kerkeraad van de Gereformeerde kerk te Rijswijk heeft in zijn jongste vergadering besloten, geen collectanten aan te bevelen, tenzij minstens drie weken van te voren het verzoek daartoe is ingediend, teneinde te kunnen beoordeelen of het verzoek al of niet moet worden ingewilligd.

Namens den Kerkeraad,
J. H. SNIJDERS, Scriba.

CLASSEN.

Zendingsdag te Urk.

De Classis Enkhuizen zal D. V. Maandag 11 Juni een Zendingdag houden te Urk.

Als sprekers zullen optreden:

Ds. van Anken: Openingswoord.

Ds. van der Sluis: Mededeeling over Midden-Java.

Zend. Leeraar Pos: Mededeeling over Soemba.

In den namiddag na de pauze:

Bijbel-Colporteur Aarnoud: Class. Inw. Zending.

Ds. Aalberts: Slotrede.

De samenkomst vangt aan na aankomst der expresboot van Hoorn-Enkhuizen ± 11 uur.

VAN ANKEN, Class. Corr.

Urk, 25—5—1900.

ONTVANGSTEN.

Voor de Evangelisatie in de Prov. Groningen.

Coll. v/d gem. te:		
Ennumatil	f 10,01 ⁵	Sliddeburen f 4,—
Niezijl	- 11,18	Spijk A - 22,50
Appingedam	- 15,25	Spijk B - 6,75
Bierum	- 23,35 ⁵	Stedum - 13,27 ⁵
Delfzijl	- 21,86 ⁵	Ten Post - 13,34
Garrelsweer	- 7,73	Westeremden - 4,44
Nieuwolda	- 4,60	Woldendorp - 1,44
Overschild	- 2,02	't Zandt - 15,96
Schildwolde	- 8,25	

Door Ds. Meijering gev. in het kerkzakje te Winsum - 10,00

Gift van N. N. te Schildwolde - 10,00

P. POSTEMA, Penningm.

Warfum, 28 Mei 1900.

Kas „Ex bonis publicis” in de Prov. Drente.

2de Collecte 1899.		1ste Collecte 1900.
Classis Meppel		
Meppel	f 33,50	Meppel f 33,76 ⁵
Nijveen	- 5,83	Nijveen - 3,00
Ruinerwold	- 12,10	Hollandscheveld - 6,30
Hollandscheveld	- 4,44	Ruinerwold - 17,20
Schildwolde	- 2,03	Zuidwolde - 3,34 ⁵
Hoogeveen	- 35,55	Hoogeveen - 28,16 ⁵

Classis Assen.

Assen	f 15,26	Assen f 11,28 ⁵
Smilde A	- 8,19	Rhoden - 3,31
Norg	- 1,01 ⁵	Een - 2,55
Gasselter-Nijveen	- 9,15	Appelscha - 3,12
Haulerwijk	- 3,06	Zuidlaren - 2,97
Rhoden	- 5,10	Vries - 2,65
Appelscha	- 2,58	Smilde A - 5,72

Zuidlaren	- 3,17	Gasselter-Nijveen - 10,12 ⁵
Vries	- 3,00	Norg - 1,05
Een	- 2,75	Borger - 3,50
Borger	- 5,22 ⁵	Haulerwijk - 3,45
Smilde B	- 1,26 ⁵	Smilde B - 1,00

Classis Beilen.

Beilen	f 11,07	Beilen f 9,42
Dwingelo	- 6,74	Dwingelo - 6,60
Diever	- 4,50	Diever - 5,33
Westerbork	- 3,57	Hijk-n - 4,60
Hijken	- 2,70	Vledder - 1,20
Vledder	- 1,57	Westerbork.

Classis Coevorden.

Schoonebeek	f 12,60	Schoonebeek f 10,89
Emmen	- 12,35	Emmen - 7,22
Nieuw-Amsterdam	- 6,28	Nieuw-Amsterdam - 4,36
Gees	- 5,30	Aalden - 5,65
Sleen	- 5,21	Coevorden - 4,64
Coevorden	- 4,50	Gees - 4,00
Schoonoord	- 2,67	Sleen - 4,35
Aalden	- 8,15 ⁵	Nieuw-Dordrecht - 2,35 ⁵
Nieuw-Dordrecht	- 2,22	Schoonoord - 2,51 ⁵

Nieuw-Amsterdam, 22 Mei 1900.

R. HULS, Penningm.

Voor de Kas ter opleiding tot den dienst des Woords in de Provincie overijssel 1899/1900.

Classis Zwolle.		1e Coll. 2e Coll.
1e Coll. 2e Coll.	Enter	- 4,80 - 2,50
Genemuiden	nihil f 6,38	Hengelo - 4,41 - 2,28 ⁵
Haaselt	f 9,68 - 9,02	Holten - 2,35 - 2,50
Kampen	- 67,78 - 60,59 ⁵	Nijverd - 8,— - 8,—
Langslag	- 4,07 - 3,50	Olst - 2,45 - 1,82 ⁵
Oldenmarkt	nihil - 2,23	Rijssen - 3,70 - 2,30 ⁵
Roozendaal	- 18,50 - 20,32	Diepenveen - 1,50 - 1,50
Staphorst	nihil - 4,25	Wierden - 2,35 - 1,46 ⁵
Steenwijk A	nihil - 5,88	Wijhe - 7,26 - 3,91
Steenwijk B	- 14,44 - 14,36	Hanksbergen - 3,52
Stad-Voll.	- 3,30 - 3,—	Classis Ommen.
Ambt-Voll. A	- 4,25 nihil	1e Coll. 2e Coll.
Ambt-Voll. B	- 3,61 - 3,42 ⁵	Averest - 1,35 nihil
3e Coll. - 2,90		Bergtheim - 2,50 nihil
Wilsom	- 1,42 ⁵	Dalisen - 4,19 - 3,20
Zalk	nihil - 6,52	Den Ham - 11,06 nihil
Zwartsluis	- 18,35 ⁵ - 21,91	Hardenberg -
Zwolle	- 57,70 - 60,15	Heemse B - 11,07 - 6,80

De Classis Zwolle prijkt met 6 nihil op deze lijst; de Classis Ommen met de helft meer; de Classis Deventer met geen enkele. Drie kerken in de Classis Ommen zonden in 't geheel geen collecte. Broeders, laat ons tegen de „nihil” strijden.

J. HASSELS,
Penningmeester van voornoemde Kas.

Zwolle, 28 Mei 1900.

ART 19 D. K. O.

Sedert 14 Mei 1900, ten behoeve der kas voor minverm. studenten in de Prov. Gelderland ontvangen v. d. Geref. kerk te:

Arnhem B f 59,70 Wangelingen f 6,54

Oosterbeek - 14,31 Zetten - 6,20

Renkum - 9,45⁵ Geesteren-Gelselaar - 13,28⁵

Duisburg - 3,50

Hartelijk dank met dringende aanbeveling

Namens Deputaten voor Art. 19 D. K. O.,
H. KUK, Secr.-Penn.

Patten o/d Veluwe, 28 Mei 1900.

Voor de Inw. Zending en Bijbel-colp. in N.-Brabant en Limburg

Met hartelijken dank ontvangen:

Collecte te Grijskerke (door Ds. H. J. Binnema) f 19,10⁵

Collecte Geref. kerk Klundert - 42,23⁵

Jaarlijkse bijdragen uit Zevenbergen: Mevr. W. A. S. f 1, Mevr. W. L. f 1, H. f 1, Ds. O. f 2,50, J. d. H. f 1,50, G. B. f 1, P. d. V. f 1.

Uit Raamsdonk: Ds. J. V. f 1,50, W. J. Z. f 1, Wed. v. D. f 2,50, W. D. f 1, Meij. A. M. E. f 1, P. L. f 1, H. d. J. f 1, J. P. D. f 1, P. v. W. f 0,50, Wed. v. W. f 0,50.

Uit Teteringen: Th. Z. d. P. f 2.

Uit Middelburg: B. P. f 1.

Uit Fijnaart: J. M. Az f 1, J. S. f 1, Ds. J. A. d. v. f 1.

Collecten: „s-Gravenmoer f 1,61, „s-Hertogenbosch f 31,78, Helenaveen f 1, Sprang f 4,19, Vijh-Capelle f 5,75, Helenaveen (achterstallig) f 1.

Van de Zendingenvereniging „Predikt het Evangelie” te Kampen f 10,—

Van N. N. door N. N. te G. - 10,—

Van Geref. kerk te Hollum (Ameland) - 0,60

Van A. Strating te Zwartsluis, gedeelte Zendingenbus - 3,—

Van J. J. Kraan te den Haag - 1,—

Zendingenveren. te Breda - 4,—

Giften uit de Geref. kerk te Almkerk - 26,25

Van W. M. te Middelburg (door Ds. H. J. Binnema) - 1,—

Van de Jonged.ver. „Bid en Werk” te Drachten - 1,50

Van H. Honing te Tilburg - 5,—

Gevonden in het kerkzakje te Dedemsvaart - 1,—

Uit de Catechisatie v/d Geref. kerk te

Barchem - 2,30

Aanbevelend,

Namens Deputaten.

J. C. C. Voigt, Penningm.

Raamsdonk, 28 Mei 1900.

Voor de Theologische School.

Hardinxveld	f 4,80	Sleen f 6,40 ⁵
Ennumatil	- 8,10	Nieuw-Dordrecht - 2,11
Leek	- 4,54	Schoonoord - 2,01 ⁵
Zevenhuizen	- 4,—	Schoonewoerd - 5,—
Marum	- 6,42	Emmercompascuum - 1,30
de Wilp	- 1,—	Nieuw-Buinen - 7,67
Koornhorn	- 2,92 ⁵	Nieuwe-Pekela - 15,15 ⁵
Grootegast	- 10,44	Onstwedde - 8,60
Oldekerk	- 5,—	Onstweddermussel - 3,—
Lutjegast	- 4,54	Sellingen - 2,25
Stroobos	- 12,66	Stadsmusselkanaal - 12,79 ⁵
Niezijl	- 13,92	Stadsmusselkanaal - 6,85
Munnikezijl	- 7,65	Valthermond - 2,82
Oldehove	- 6,92	Weerdingermound - 2,85
Zuidhorn	- 7,07 ⁵	Wildervank - 28,94
Winsum (Gron.)	- 15,82 ⁵	Twijzel - 2,—
Vorden	- 6,58	Veenwoudsterwal - 1,20
Nieuw-Amsterdam	- 4,62 ⁵	Brouwershaven - 5,54
Emmen	- 9,40	Bruinisse - 9,49
Schoonebeek	- 12,30	Colijnsplaat - 8,99
Aalden	- 5,84	Geersdijk - 1,85
Koevorden	- 5,62	Haamstede - 6,72
Gees	- 4,23 ⁵	Kamperland - 8,56
Sleen	- 5,53 ⁵	Nieuwerk - 5,75
Nieuw-Dordrecht	- 3,18	Oosterland - 7,47
Schoonoord	- 1,50	Scharredijkje - 9,76
Nieuw-Amsterdam	- 7,52	Wissekerke - 1,29 ⁵
Emmen	- 10,09	Zierikzee - 19,08
Gees	- 6,13 ⁵	Zonnemaire - 3,00 ⁵

Voor de Uitbreiding.

Door Ds. H. te Velde te Varsseveld, Corr. Cl. Zutphen, de contr. uit Nieuw van H. J. ten Raa f 1, A. Ameschot f 1. Uit Kerkken van W. te Raa f 2,50.

Door br. H. Rietberg, Corr. te Winterswijk, de contr. van H. B. Lieverdink f 1.

Door Ds. M. Meijering te Nieuwe-Pekela, Corr. Cl. Stadskanaal, de contributies uit Nieuwe-Pekela, Corr. T. R. de Jonge, F. H. Boels f 2,50, Wed. M. Mathuis

PINKSTEREN.

Was Christus in den hemel alreede verheerlijkt, ook op aarde moest Hij verheerlijkt worden, allereerst daar ter plaatse, waar Hij vernederd was, te Jeruzalem. Eene zon is Hij, wier stralen zich uitbreiden zullen naar alle verten, tot heel Gods schepping wandelt in haar licht. Deze verheerlijking behoefde niet te wachten tot den dag, waarop Hij verschijnen zal op de wolken; zij ving alreede aan op den eersten Pinksterdag na zijne hemelvaart, toen de Geest nederdaalde, opdat Hij tot eere gebracht werd op aarde.

Verheerlijkt wordt Christus allereerst daardoor, dat Hij door de uitstorting des Geestes aangewezen wordt als de Zoon des Vaders en de Christus Gods. Om dit in te zien herinnere men zich, dat God beloofd had, om zijnen Geest aan Israëls gemeente te geven. Deze belofte was de groote belofte des Ouden Verbonds, de sluitsteen van alle toegezegd heil; door hare vervulling zou 's volks gemeenschap aan God voltrokken worden, met al het daaraan verbonden heil. Op den Pinksterdag vervult God deze belofte, maar Hij vervult ze niet aan alle Joden hoofd voor hoofd; neen, Hij geeft den Geest alleen aan hen, die in Jezus van Nazareth hebben geloofd, en van Hem den beloofden Geest hebben verwacht. Al de anderen blijven van den Geest verstoken, tot tijd en wijle dat zij ook gelooven, en dit openlijk toonen, door zich te laten doopen. Door deze beperking in de uitdeeling des Geestes trekt God om zoo te spreken eene cirkelrondom den Christus, die Hem aanwijst als dengene, die was, wat Hij van zichzelf getuigd had, de Zoon van God en de Zaligmaker Israëls. Kennelijker kan God Hem niet merkteekenen. Zoo zet de Pinksterdag het werk van de opstanding voort, met dit onderscheid, dat waar Christus door de opwekking slechts binnen den beperkten kring der zijnen als de Zoon Gods werd aangewezen, de uitgieting des Geestes op de zijnen Hem aan heel het volk als zoodanig aanwijst.

In engen samenhang hiermede staat de wijze, waarop de Geest uitgestort wordt. Zal de bewijsovervoering, door zijne uitstorting gegeven, doel treffen, dan moet deze zóó geschieden, dat zij heel het volk als de beloofde uitstorting des Geestes in de oogen springt. Welnu, alzoo geschiedt het ook. Met opzet gaat de nederdaling des Geestes gepaard met hoorbare en zichtbare teekenen, onder een geruisch als van een geweldigen stormwind, en onder in tongen zich verdelend vuur; teekenen, die zijne mededeeling niet slechts aanwijzen, maar tevens zijne krachten en werking afbeelden. Hier geeft de Geest een tegenwicht tegen zijne onwaarneembaarheid, opdat niemand in Jeruzalem zoude kunnen zeggen, dat hij zijne uitstorting niet had kunnen onderscheiden.

Thans wordt het duidelijk, waarom de publieke prediking van Christus op de uitstorting des Geestes wachten moest. Eene der redenen hiervoor lag in de apostelen zelf, naardien deze eerst door hun doop met den Geest der kennis en der kracht tot de openbare prediking bekwaam werden gemaakt. Maar eene andere reden lag in den wille Gods, dat Christus niet als de Opgewekte, en hiermede als de Christus, den volke zou worden gepredikt, alvorens de Heilige Geest, door zijne nederdaling op de gemeente en de predikers, zijn zegel aan het Evangelie gehecht had. De Geest zelf zou de eerste en afdoende getuige van Jezus' Messiaschap zijn, zoodat voortaan de verwerping van Christus onder Israël saamvallen moest met de verwerping der hoogste belofte, die van den Heiligen Geest, en met de grootste zonde, die van het weerstaan van den Heiligen Geest.

Dat de Geest zelf het zegel is, door God aan den Christus vastgehecht, dient niet alleen om volle bewij-

kracht aan het Evangelie bij te zetten, maar ook om de waardij en heerlijkheid van Christus, tot volle tegenwicht tegen zijne vernedering, te laten uitkomen.

Nooit werd Israël dieper vernederd en beschaamd dan op den dag toen God in de uitstorting des Geestes zijne belofte er aan vervulde. Men had zijn dood eene welverdiende straf voor eigene zonde geheeten; thans echter wordt het feit, dat de grootste gave, Gods eigen Geest aan de zijnen geschonken wordt, als een spiegel, waarin gezien wordt, dat zijn bloed den slagboom tusschen God en de zijnen heeft weggenomen, namelijk de zondeschuld, en over den weg des rechts henen de hoogste gave Gods tot hen heeft gebracht. Waar blijft Israëls wijsheid nu? Waarlijk, niemand zijner oversten heeft de wijsheid Gods gekend; anders toch zouden zij den Heere der heerlijkheid niet gekruisigd hebben, 1 Cor. 2 : 8. Maar wie zal de zoenkracht van Christus' zelfofferande afmeten, nu het blijkt, dat zij niets minder dan de vereeniging tusschen Gods Geest en ons tot hare vrucht heeft?

Maar dit is alles niet. De komst des Geestes getuigt niet alleen van het offer van Christus, maar ook van zijne verhooging tot Hoogepriester en Hoofd der gemeente in den hemel. 't Is niet zóó, dat Christus, na zijn offer gebracht te hebben, ter zijde gezet was, om enkel toeschouwer te zijn van wat de Vader voortaan, in zake de toepassing van de vrucht zijns offers, doen zou. Integendeel geschiedt deze toepassing niet buiten zijne tusschenkomst om. De Geest wordt op zijne hoogepriesterlijke voorbeding uitgestort, gelijk Hij zeide: Ik zal den Vader bidden, en Hij zal u eenen anderen Trooster geven. Zoo aanschouwe het geloof in deze vrucht zijner voorbeding als in een spiegel zijne verheffing tot het hemelsche priesterschap, en bekende de kracht zijner voorbeding, gelijk deze daarin openbaar wordt, dat op zijne bede zelfs de hoogste gave aan ons wordt geschonken. Wij moeten zelfs nog eene schrede verder gaan. De Heilige Geest wordt niet slechts, tot antwoord op Christus' bede, van den Vader uitgestort, maar evenzeer van Hem zelf; gelijk Petrus zegt: deze dan, door de rechterhand Gods verhoogd zijnde, en de belofte des Heiligen Geestes ontvangen hebbende van den Vader, heeft dit uitgestort, dat gij nu ziet en hoort, Hand. 2 : 33. Christus is de eerste erfgenaam des Geestes, en laat Dezen, van zichzelf, uit den tempel zijns hemelschen lichaams uitgaan, in de zijnen, als in zijne medeërfgenaamen. Daarom wijst de uitstorting des Heiligen Geestes zijne verheffing aan tot den hemelschen staat; de gave, die Hij haar mededeelt, toont aan, dat Hij de erfenis heeft ontvangen. Thans wordt duidelijk, waarom de Schrift de komst des Geestes bepaaldelijk van Christus' verheerlijking afhankelijk maakte, Joh. 7 : 39. Hijzelf moest eerst tot den vollen wasdom gekomen zijn, daardoor dat Hij ook naar den uitwendigen mensch met den Geest gedrenkt, en tot de Goddelijke gestalte wedergekeerd was, om den Geest Gods als zijn Geest aan de zijnen mede te deelen.

Ook wijst de aard der gaven, welke de Geest, hier Gave en Gever te zaam, den apostelen mededeelt, de heerlijkheid van den Christus aan. Hij doet hen spreken met tongen als van vuur; maar van wien? Van zichzelf? Neen, maar van Christus. De Geest komt niet om zijne eigene verborgenheid, maar om Christus, door den mond der apostelen te openbaren. Men lette er op, dat Hij de apostelen niet meer over zichzelf spreken doet, dan noodig is om voor het verschijnsel zijner uitstorting een punt van aanknooping te vinden in de Oud-Testamentische profetie. Zoo haast Petrus het verschijnsel zijner uitstorting Schriftuurlijk verklaard heeft, laat Hij om zoo te spreken, den Geest los, en begint Hij, ten teken juist dat de Geest

hem beweegt, Christus te verkondigen, om wiens wille de Geest op hem is uitgestort. Dit toch is de toetssteen, of wij waarlijk door den Geest spreken, dat ons woord vol van Christus is, naardien de Geest gekomen is om Hem te verheerlijken. Ook de wondergave, met welke de Geest de apostelen begiftigde, had gelijke strekking. Hare uitoefening is onafscheidelijk vastgemaakt aan den naam van Jezus. Niet in den naam des Geestes, maar in den naam van Jezus, verrichten de apostelen hunne wonderen; want de Geest der kracht is hun gegeven en werkt in hen, opdat de naam van Christus in zijne volle heerlijkheid geopenbaard worden zou, als de naam desgenen, wien gegeven is alle macht in hemel en op aarde, over alle macht des duivels, ja, tot over den dood toe.

Veel was hiervan nog te zeggen, wat hier slechts aangestipt worden kan.

De Geest verheerlijkt Christus door aan de zijnen de belofte Gods te vervullen: Ik zal maken, dat zij in mijne inzettingen wandelen. Want Hij brengt den geest der liefde in hen; van welke wij weten dat zij de vervulling der wet is; men zie slechts, hoe niemand der met den Geest gedoopten het eigene langer als het eigene aanmerkt. — De Geest verheerlijkt Christus door de zijnen tot bewustzijn te brengen van hunne aanneming tot zonen Gods om zijnen wil. Is Christus in zijne opstanding tot Zoon gesteld, vrij verklaard van alle dienstbaarheid aan wet, Rom. 7 : 1, en zonde, Rom. 6 : 10, en gerechtigd om voor het aangezicht Gods in het binnenste heiligdom te verschijnen, — de Geest doet de zijnen verstaan, dat ook zij in Hem tot zonen gesteld zijn. Is Hij niet de Geest die in hunne harten roept: Abba, Vader; eene voedster gelijk, die het kind zijn vader noemen leert? — De Geest verheerlijkt Christus door Hem in het bewustzijn der zijnen te verheerlijken, opdat zij zijne heerlijkheid als in een spiegel aanschouwende, naar zijne gelijkenis veranderd worden, tot beelden, die zijne heerlijkheid afspiegelen. — En nog steeds zet de Geest zijn werk voort, totdat Christus zelf, in zijne verschijning op de wolken, het voltooiën zal.

Wat eene reden om straks, als het weer Pinksterfeest is, den lof van Christus te verheffen! Dat zal het zekere merkteeken zijn, dat van den regen des Geestes ook eenige druppelen neergedaald zijn op ons.

VAN ANDEL.

ZINZENDORF.

Den 26en van deze maand was het tweehonderd jaren geleden, dat te Dresden de vader van de gemeente der Herrnhutters geboren werd, de welbekende Lodewijk Nicolaas Graaf van Zinzendorf en Pottendorf.

Daar is in dezen vrouwelijken man met zijne zinnelijke mystiek, zijne bewegelijke natuur, zijne schromelijke overdriften, zijn wonderlijken, phantastischen stijl veel, dat afstoot en rechtmatige ergernis wekt.

Zijne theologie was Christologie, eene miskenning van den Vader en van zijn werk in schepping en natuur.

Zijn godsdienst ging al te veel op in Jezus-cultus, gelijk die niet in de kerken der Reformatie maar in de Roomsche kerk opgekomen is en geoeft wordt.

Zijne gemeente werd, als een soort godsdienstige kolonie, naar eigen goedvinden ingericht en niet naar de regelen van Gods Woord.

En veel meer nog is er in dezen merkwaardigen man, in zijn leer en in zijn werk, dat overvloedige stof biedt tot scherpe critiek.

Maar op zijn tweehonderdsten geboortedag is het betamelijk, niet alleen zijne gebreken maar ook zijne deugden te erkennen, en de gave op te merken, welke God ook in dezen man aan zijne kerken schonk.

Want Zinzendorf heeft ook zijne groote verdiensten gehad.

In den tijd der starre orthodoxie heeft hij er weer nadruk op gelegd, dat de leer niet alleen maar o.k. het leven meetelt, en dat het hart der religie de gemeenschap is met den levenden Christus.

Tegenover het Piëtisme met zijn wettische en methodische bekeering heeft hij de groote waarheid verkondigd, dat de waarachtige bekeering niet door de wet maar door het evangelie gewerkt wordt en dat de Christelijke religie ook

is vrede en blijdschap en vreugde in den Heiligen Geest.

Voor het platte Rationalisme zijner dagen, dat in een evangelie der rede behoudenis zocht, heeft hij de dwaasheid van het evangelie des kruises zich niet geschaamd.

Den liederenschat der Christelijke kerk heeft hij, ondanks den wansmaak, die dikwerf zijne poëzie ontsiert, met vele heerlijke, onsterfelijke zangen verrijkt.

Voor de zending onder de Heidenen heeft hij den weg gebaad en zijne gemeente met vurigen ijver beziel.

Ik heb maar één hartstocht en dat is Christus — zoo riep Zinzendorf uit; en dit woord is uitdrukking zoowel van zijne groote eenzijdigheid als van zijn krachtig geloof en zijne innige liefde!

Hoe goed doet het dan en hoe verrijkt het het hart, om bij de herdenking van het leven en de werken van dezen man te mogen gelooven, dat God meer dan éénen zegen heeft en dat Hij zijne gaven, gaven van natuur en gaven van genade, mildelijk uitdeelt ook buiten de grenzen van zuivere kerken en rechtzinnige belijdenisschriften!

DE OORLOG.

Van den heer F. ten Kaate, vroeger onderwijzer te Bodegraven, ontvangende wij dit schrijven, waaraan wij gaarne eene plaats inruimen.

Waar in dezen tijd ook de Hollandse bladen hunne kolommen vullen met berichten omtrent en beschouwingen over den ons opgedrongen oorlog, daar zal het den lezers van „de Bazuin“ zeker niet onaangenaam zijn ook iets te vernemen van den toestand der bewoners onzer plaatsen, die thans, door het vertrek van bijna alle mannen, slechts bewoond worden door vrouwen, die voor een deel reeds weduwen zijn geworden door het verlies hunner mans in dezen strijd, en kinderen, waarvan enkelen reeds een liefhebbenden vader op het bloedig slagveld verloren. U eenigszins een denkbeeld, al is het een zeer vaag, te geven van de omstandigheden, waarin de vrouwen verkeerden op deze buitenplaatsen, is het doel van dit schrijven. Het zal den lezers van dit blad niet onbekend zijn, dat op deze buitenplaatsen, waarvan enkele zeer schoon gelegen zijn, de menschen buitengewoon groote tuinen hebben, die in een vruchtbaar jaar een overvloed van groenten en vruchten opleveren. Zulk een vruchtbaar zomer was ook de nu afgeloopene. Perzikeboomen, die men hier in vele soorten aantreft, bogen hunne takken onder den schier te zwaren last; appel- en pereboomen gaven een oogst, zoo heerlijk, zoo groot, als geen vreemde zich kan voorstellen; vijge- en notenboomen zaten gevuld met die heerlijke vruchten; de wijngaarden leverden mede een prachtige voorraad op, en ook de granaatappelboomen beschaamden de hope des landmans niet; de aardappel-, de mielies- en de haverootst waren zeer voorspoedig; de pompoenen, die nu nog te veld staan, beloven een goeden oogst, terwijl ook de oogst der potatoes mede niet onvoordeelig zal uitvallen. Hoewel de sprinkhanen vooral in den laatsten tijd nog al schade hebben aangericht, bleven we toch voor groote rampen, b. v. runderpest gespaard. Zou dit alles in gewone tijden eene oorzaak van groote vreugde en dankbaarheid uitmaken, in dezen treurigen tijd is het, of de menschen daar geen oog voor hebben. Menigmaal hoorde ik uit den mond der vrouwen: „die weelderige tuinen, die vette ossen, die honderden schapen — ik zie ze, als niet ziende, ik heb ze als niet hebbende, want mijn hart is er niet bij, maar is daar, is nacht en dag daar, waar mijn man en kinderen dezen onzen vrijen, dierbaren grond verdedigen, dit ons Vaderland, gekocht door zooveel bloed en tranen, door zooveel lijden en strijd.“ Van die vruchten is dit jaar veel verloren gegaan, omdat er geen handen genoeg waren om alles te verzamelen, geen wagens om alles te vervoeren. De Kaffers moeten op den veestapel het oog houden, moeten op het land werken, maar daar de baas afwezig is, behartigen ze zijne belangen niet naar behooren. Dit volkje moet nu eenmaal terdege worden aangezet en daar er niemand is, die op het werk toezicht houdt, nemen ze er in den regel een lui en gemakkelijk leven van. Als de vrouw er niet was, kwam er van hun werk totaal niets terecht. Dat de zorg voor de uitgestrekte boerderij dus thans enkel op de vrouw neerkomt, is licht te begrijpen. En dan heeft deze nog hare huiselijke bezigheden te verrichten. Is die zorg voor akker en vee een gestage moeilijkheid, de zorg en kommer omtrent man en kinderen, die op commando zijn, is bij de eerste niet te vergelijken. Denk eens aan: elken dag zitten de vrouwen op deze eenzame plaatsen te wachten op en te vreezen voor brieven. Immers vele droeve tijdingen werden reeds ontvangen.

Deze ontving reeds de smartelijke tijding van den dood van haar man; die

sloeg radeloos de handen ten hemel bij het vernemen van het sneuvelen van haar zoon, haar eenigen; gene ontving ('t is een feit) de tijding, dat hare 5 zonen allen op één dag in één strijd gesneuveld waren; en velen uit dit district vernamen de krijgsgevangenschap van echtgenooten en zonen. Wat al ellende heeft die ons opgedrongen oorlog al niet over deze vreedzame bevolking gebracht! Wee u, Engelslands Vorstin, want het is in uw naam, dat deze ongehoord onrechtvaardige strijd gevoerd wordt. Wee u, want het bloed der arme verslagenen en de tranen van vrouwen en kinderen in dit land roept om wraak tot dien God, voor wien ge, wie weet hoe spoedig, verschijnen moet.

Onze mannen op het oorlogsveld beleven moeilijke dagen, maar de vrouwen hebben het niet minder zwaar. Daarom, gij, die dit leest, gedenkt in uwe gebeden ook de vrouwen van Transvaal.

Kome er weldra een voor ons land en volk gewenschte en goede vrede, een duurzame vrede met behoud van volle onafhankelijkheid en worde de bede uit Ps. 108 : 7, die nu dagelijks uit zoo menig geprangd harte opstijgt, eerlang vervangen door het loflied uit Ps. 126 : 1.

God heeft bij ons wat groots verricht, Hij zelf heeft onzen druk verlicht.

Breng dit nummer van „de Bazuin“ mijne groeten over aan mijne vrienden in 't oude Vaderland

Met dank voor de opname M. d. R. I. Uw Abonné, F. TEN KAATE.

Buffeldoorns, Gatzrand, (Z. A. R.), 7 April 1900.

Welk een inzicht geeft deze brief ons in de ontzettende ellenden van dezen gruwelijken krijg.

O, stijge uit ons aller hart aanhoudend, vurig, geloovig de bede omhoog, dat God weldra aan dezen onrechtvaardigen oorlog een einde make; een einde, dat onze broeders en inzonderheid ook onze zusters in Zuid-Afrika tot blijdschap en dankbaarheid stemt en zijn grooten naam voor de oogen van vriend en vijand verheerlijkt.

BAVINCK.

VOLKSNOODEN.

Christelijke Verzorging van Zenuwlijders.

Aan allen, die in deze dringende behoefte willen helpen voorzien.

Gelijk u wel reeds bekend zal zijn, heeft de laatstgehouden Algemeene Vergadering der Vereeniging tot Christelijke verzorging van Krankzinnigen en Zenuwlijders zich gedrongen gezien, de oprichting te beproeven van eene afzonderlijke Vereeniging voor Zenuwlijders. Na veel discussie is, met eene stem tegen, aangenomen het voorstel van het Bestuur: de Algemeene Vergadering besluite, pogingen aan te wenden, dat voor de zaak der Zenuwlijders eene afzonderlijke Vereeniging worde opgericht, op den zelfden grondslag als deze Vereeniging, en in zusterlijke betrekking tot haar.

Het Bestuur heeft zich zóó duidelijk uitgesproken over de drangreden tot dat voorstel, dat ten slotte geheel de vergadering oordeelde: de oprichting van eene afzonderlijke Vereeniging voor Zenuwlijders moet worden beproefd. In het belang, tot voorziening in den schreienden nood, van de groote menigte Zenuwlijders in alle kringen onzes volks. De drangreden was, volgens de eigen woorden van het Bestuur: „de boven verwachting groote uitbreiding van den arbeid voor Krankzinnigen, waartoe de Vereeniging de laatste jaren is gedrongen, en waardoor zij verhinderd is en wordt, zelve het te Breda in 1897 aangenomen plan van verzorging van Zenuwlijders tot uitvoering te brengen.“

De zaak staat dus zoo: als er geen afzonderlijke Vereeniging wordt opgericht, dan is het te vreezen, dat er, althans in den eersten tijd, van georganiseerde Christelijke verzorging van Zenuwlijders weinig of niets zal komen.

De vele voorloopige bemoeienissen van het Bestuur voor deze zaak zijn telkens en telkens weer afgestuit op het hoofdbeginsel; die taak er bij te nemen en naar behooren te vervullen, is ondoenlijk.

Nieuwe krachten moeten voor dit deel van den arbeid der barmhartigheid worden opgeroepen en te werk gesteld. Er zijn nog duizenden mannen en vrouwen in Nederland, die den Heere Jezus belijden naar de Schriften, maar tot nu toe niet aan de Christelijke verzorging van Krankzinnigen en Zenuwlijders hebben medegearbeid. Ook hun gebed, hun zilver en goud, hun kracht en ijver wak op voor de ellendigen, die aan verzorging in Jezus' Naam behoefte hebben. En velen, die reeds lang lid zijn van de meergenoemde Vereeniging, kunnen ook nog wel hulp bieden voor een afzonderlijke verzorging van Zenuwlijders.

De ondergeteekenden zijn opgetreden als een Commissie tot voorbereiding van zulk een afzonderlijke Vereeniging voor Zenuwlijders. Zij hebben gemeend de daartoe strekkende uitnodiging van het Bestuur der Vereeniging tot Christelijke verzorging van Krankzinnigen en Zenuwlijders niet te mogen afwijzen, omdat het hun duidelijk is geworden, dat het tot schade van de Zenuwlijders zal zijn, nog langer te wachten met de organisatie naar vast systeem van den arbeid tot hunne verzorging. Zij komen nu tot de Christenen in den lande met de bede:

maakt u op tot dit noodige werk! Ontfermt u, naar den wil en de werking van den Vader der barmhartigheid, den God aller vertroosting!

De concept-statuten der nieuwe Vereeniging zijn gereed. In de eerste week van September wenschen wij een algemeene samenkomst van belangstellenden te houden, om dan over het al of niet oprichten van een afzonderlijke Vereeniging te beslissen, en, in het gehoopt geval van genoegzame deelneming, haar te constitueren.

Over den grondslag is discussie uitgesloten; de grondslag zal dezelfde zijn als die van de Vereeniging tot Christelijke verzorging van Krankzinnigen, n.l. het Woord Gods, volgens de verklaring der Gereformeerde Belydenisschriften. Dit is in overeenstemming met den wensch der bovengenoemde Algemeene Vergadering; daarin wordt de gewenschte nieuwe Vereeniging gekenschetst als zulk eene, die gebouwd is op denzelfden grondslag en in zusterlijke betrekking tot de Vereeniging tot Christelijke verzorging van Krankzinnigen staan zal. De bedoeling is, dat beide Vereenigingen geheel vrij zullen zijn, elk op haar eigen terrein, en, door den geestelijken band op het innigst verbonden, zooveel mogelijk elkaanders arbeid zullen bevorderen en van elkaanders arbeid zullen kunnen profiteren, tot heil van de vele lijdenden en lijderessen.

De nieuwe Vereeniging zal zich, zie Art. 1 der concept-statuten, geheel onthouden van de Krankzinnigen. Alleen niet-krankzinnigen worden door haar opgenomen.

Over de wijze van verzorging der Zenuwlijders en de middelen daartoe, achten wij het niet noodig, dat de Vereeniging zich aanstonds in den breede uitspreke. Wel acht de Commissie het gewenscht, te beginnen met een Stichting voor Zenuwlijders. Daarbij kan zich later een georganiseerde Gezinsverpleging e.a. aansluiten, indien en zoodra de Vereeniging den tijd daarvoor gekomen acht. Zoo blijven wij ook in de lijn van den voorarbeid, welks resultaat is saamgevat op de Algemeene Vergadering te Breda in 1897 in het toen aangenomen plan van arbeid. Dat plan volgt in hoofdzaken hier, ter overweging.

De plaats, waar de inrichting zal moeten verrijzen, dient te zijn eene buitensplecht, van een daarmede overeenkomend terrein, in een gezond oord, dat in dit opzicht een goeden naam heeft, midden in het land, aan spoor, tram of boot, niet in de nabijheid van de Stichtingen voor Krankzinnigen.

Men beginne met de oprichting van eenige paviljoens in den trant van eenvoudige, maar gezellige landhuizen: een 1e klasse voor 20 patiënten met een slaapkamer voor elk patiënt; een 2e klasse voor 20 patiënten met een slaapkamer voor 3, ook voor 2 en voor 1 naar behoefte; een 3e klasse voor 30 patiënten met een slaapkamer voor 6, en ook kleinere slaapkamers; bovendien in de 2e en 3e klasse elk een ziekenzaal.

Ieder paviljoen hebbe zijn eigen keuken. De pensionsprijs worde bepaald voor de 1e klasse op f 6—, de 2e klasse op f 3—, de 3e klasse op f 1— per dag, minstens voor eene maand bij vooruitbetaling te voldoen.

Aan het hoofd van elk paviljoen sta een echtbaar of alleen een besturende zuster, bijgestaan door een verpleger en eene verpleegster, met 2 à 3 dienstdienden.

De inrichting hebbe een eigen geneesheer, woonachtig op het terrein, zonder buitenpraktijk dan alleen voor consult, en zoo min mogelijk met administratieve bemoeiingen.

Voor de geestelijke verzorging zoeke men aanvankelijk hulp bij een naburig predikant. De vermoedelijke kosten van oprichting bedragen naar globale berekening ruim f 200,000. Met deze berekening tot grondslag zal de exploitatie nog zonder verlies kunnen geschieden, indien door elkander genomen twee-derden van de beschikbare plaatsen worden bezet.

Meer hebben wij thans niet te zeggen tot verduidelijking en rechtvaardiging van ons optreden. Wij vragen nu uwe hulp om te komen tot een begin van actie. Op deze wijze:

a. Ieder belangstellende kan gratis een exemplaar van de concept-statuten ontbieden bij den vice-secretaris Ds. A. VAN ANDEL te HEERENVEEN.

b. Voor 15 JULI verblide ieder belangstellende ons met kennisgeving, aan bovengenoemd adres, van voorloopige toetreding tot de antwoorden Vereeniging.

c. Ieder trachte in zijne omgeving de belangstelling te wekken.

d. Inzonderheid Kerkeraden, Diaconieën en Familien, die Zenuwlijders in haar midden hebben, gelieven van dit plan goede nota te nemen en van stonde aan mede te werken tot het op gang brengen van deze goede zaak.

e. Ook de Christelijke bladen zullen de zaak kunnen bevorderen door tijdige en grondige bespreking.

Dat wij rekenen op de medewerking van de Afdelingen, de Corporatiën en de leden der Vereeniging, die ons deze opdracht heeft gegeven, spreekt vanzelf.

Voor het einde van Juli hopen wij allen, die zich als belangstellenden hebben aangemeld, een oproeping te zenden tot een algemeene samenkomst, met een exemplaar der concept-statuten.

Wij bevelen dit voornemen aan in de welwillende overweging en de gebeden van allen, die al hun heil voor ziel en lichaam verwachten van de vrije genade en barmhartigheid Gods in Jezus Christus, Zijnen Zoon, door den Heiligen Geest.

Utrecht, den 25 April 1900.

De Commissie voornoemd,
Geldermalsen, Dr. S. R. HERMANIDES, Voorzitter.
Felp, Ds. J. W. A. NOTTEN, Vice-Voorzitter.
Scheveningen, E. A. KEUCHENIUS, Secretaris.
Heerenveen, Ds. A. VAN ANDEL, Vice-Secretaris.
Arnhem, C. GRAAF VAN LIMBURG STIRUM, Penningmeester.

Amersfoort, Jhr. Mr. T. A. J. VAN ASCH VAN WIJCK.

Zetten, M. J. CHEVALIER.
Zaandam, Ds. J. H. FERINGA.
Amsterdam, Ds. N. A. DE GAAY FORTMAN.
Kampen, F. GUNNIK Bz.
Zeist, P. ROODHUIZEN.

Bovenstaande oproeping wordt van harte ondersteund door de Commissie uit het Hoofdbestuur der Vereeniging tot Christelijke verzorging van Krankzinnigen en Zenuwlijders in Nederland.

Kampen, L. LINDEBOOM.
Münsterlag, L. W. DE VRIES.

Bovenstaande mededeeling en oproeping bevelen wij aan in de opmerksaamheid van alle Christenen. Zoo als men ziet: er is een begin. De concept-statuten zijn gereed, en eerlang voor iederen belangstellende verkrijgbaar. De tijd der Alz. Vergadering is reeds bepaald. Binnen enkele maanden kan nu de gewenschte afzonderlijke Vereeniging voor Zenuwlijders tot stand komen. Dat dan personen en Corporatiën niet toeven, maar spoedig zich aanmelden. Ook de pers kan grooten dienst bewijzen aan deze goede zaak, door tijdige en grondige bespreking. Gods ontferming make ook dit begonnen werk voorspoedig, tot zegen voor vele Zenuwlijdenden, Zijnen Naam tot verheerlijking!

L. LINDEBOOM.

Politieke Beschouwingen.

In verband met de toestand in Zuid-Afrika werd eergisteren in een der bladen deze „noodkreet“ gehoord:

„Volken van Europa, wie heeft het recht aan zijn zijde in dezen betreurenswaardigen strijd?“

Vraag 't u ernstig af!

Zult gij 't toelaten, dat de rechtsverkrachter de vruchten plukt van zijn gewetenlooze politiek!

Zult ge 't lijdelijk aanzien, dat het kleine heldenvolk, goed en bloed offerend voor vrijheid en recht, wordt utgeroeid?

Zult ge nog langer de menschenlaching indirect helpen bestendigen door uw levensbehoefte dunderd te betalen?

Immers neen! Te lang reeds heeft die monsterachtige strijd geduurd! Volken van Europa, doet wat ge al lang hadt moeten doen: Dwingt uw respectieve Regeeringen om te zamen en in vereeniging het valse Albion in zijn duivelsch werk te stuiten. Ge hebt het immers in uw macht den oorlog voor goed uit de wereld te bannen!

Dan, als het recht zijn loop herneemt, zal de wereld heradememen en 't wankende geloof in 't Goede bevestigd worden. Anders... wee en schande over u!"

Inderdaad een woord in overeenstemming met den hoogst ernstigen toestand, een woord dat, al ademt het niet in onzen geest, des te beter onwillekeurig verraadt hoe diep 't ook in de anders denkende kringen gevoeld wordt, dat de geest der beschaving door dezen gruwelijk onrechtvaardigen oorlog aan 't eind der negentiende eeuw een geweldigen schok heeft gegeven in de gewetens van velen, die niet weinigen doet vragen: Zou dan al ons werk van verlichting, beschaving en veredeling geheel tevergeefs zijn en de zonde zulk een macht en alle rechtsgevoel-verstikkend kwaad zijn?

Teveergeefs echter, het kwaad bestraft zijn meester, en deze kreet zal zeer zeker al evenmin iets uitwerken bij de Europeesche Regeeringen als het jongste manifest van Prof. van onze Universiteiten bij de Noord-Amerikaansche Regeering. De richting, die God verliet, zal hare schande moeten dragen en de Regeeringen zullen, zoo God 't niet verhoedt, in hare eigen schande ondergaan. Neen, de weg, door Krüger ingeslagen, is de eenig proefhoude. Zondag en annexedagen had hij uitgeroepen „tot dagen van verootmoediging, van schuldbelijdenis en van gebed om verlossing van verdrukking en tot behoud van 's lands onafhankelijkheid“. God alleen kan verlossing schenken waar ruim 200000 Engelschen gereed staan een hoogstens 20000 „Boeren“ te verpletteren. Laat daarom ook onze gebeden zich vernieuwvuldigen... God heeft gesproken: Roep Mij aan in den dag uwer bouwheid en Ik zal er u uit helpen!...

Inderdaad de wateren, die de Republieken dreigen te verzwellen, komen aan de lippen. Reeds heeft Roberts Maandag den geheelen Oranje Vrijstaat voor gemeneerd verklaard en den naam van Orange River State gegeven. Wel brutaal, en dat niettegenstaande het geheele Noord-Oostelijk deel nog in 't bezit der Vrijstaters is en Zondag van de ongeveer 6000 man bij Heilbron slechts ongeveer een tiendertel verklaard, op de vraag van generaal Burger (Transvaal), dat zij naar huis wilden gaan. En geen wonder: de behandeling der Burgers en hunner gezinnen, die zich onderwierpen, aangedaan door de Engelschen, zijn vol van gemeene roef en afschuwelijke onzedelijkheden. Helaas, helaas dat de Burgers 't niet vroeger bedachten en kloekelijk bleven strijden, toen 't nog tijd was! Zoo men echter de Engelsche bladen mocht gelooven, dan zouden de Burgers ongeezind zijn verder te strijden en de oorlog weldra tot het verleden behooren. Zie hier enkele staaltjes van Dinsdag 11.:

De correspondenten van de bladen blijven den oorlog beschouwen als feitelijk geëindigd, daar naar hun zeggen de Boeren weigeren door te vechten. De correspondent van de Times te Lourenço Marques weest zelfs te melden, dat Botha zelf de Transvaalsche regeering bij de beraadslaging te Pretoria de vorige week krachtig heeft aangemaand zich over te geven. Botha zou toen erkend hebben, dat voortzetting van den strijd wanhopig is, daar dringende vermaning noch zweepslagen de mannen van het leger van de Boeren zouden kunnen bewegen om stand te houden. Botha zou ook verklaard hebben, dat bij de laatste gevechten de Boeren zich

als een troep ganzen door de Engelschen hadden laten verdrijven. Ook Steyn zou thans pleiten voor vredesluiten, maar Krüger blijft volgens den berichtgever de groote hinderpaal voor het sluiten van vrede door zijn aandrigen, dat een voorwaarde van den vrede moet zijn de straffeloosheid van de Kaapsche opstandelingen.

De geruchten dat Roberts reeds voor Johannesburg staat, brengen de handelshuizen in Lourenço Marques tot het besluit om de verzending van alle goederen derwaarts te staken.

Roberts voor Johannesburg! Waarlijk, heel veel verschilt het niet! Met snelle marschen is hij sinds Zondag van de Vaalrivier in de Transvaal langs den spoorweg opgerukt. Natuurlijk slechts met bereden infanterie, begeleid door ca allerie en artillerie. Maar hij is stout, en naar 't schijnt zit hij de Burgers zoo op de hiel, dat zij haast geen tijd hebben zich tegenover hem te verschansen en krachtig te verdedigen.

Reeds komt het bericht in, dat Roberts Dinsdagmiddag te Germiston, een Oostelijke Vorstad van Johannesburg, is aangekomen zonder tegenstand te ontmoeten. De verliezen zijn zeer gering. De stad is rustig. De verbindingslijn die Johannesburg met Natal, Pretoria en Klerksdorp verbindt, is door ons bezet. Heden Woensdag wordt de bevelhebber van Johannesburg gesommeerd zich over te geven. Ik verwacht geen tegenstand en denk de stad met het leger morgen (Woensdag) binnen te trekken. . . .

En zullen dan de vreeselijke dingen gebeuren, waarvan telkens berichten uit Pretoria gewaagden? Zullen de Burgers, de mijnen en de stad, nu nog ongeschonden, in de lucht laten vliegen, of — standhouden op de randen West en Noord-waars van Johannesburg, of, nu Roerts meer Oostelijk aanhielt, weer terugtrekken? Misschien geeft Donderdag reeds aan woord. Moge het een gunstig tijdstip voor de Burgers zijn! Want nog staan duizenden hunner in den Vrijstaat bij Heilbron. Waarom snijden zij Roberts spoorlijn toch niet af? Nog telkens maakten zij daar honderden gevangenen, gelijk nu blijkt. Maar de stoutheid van Roberts, is slechts door een stoute daad te keeren. Zijn macht bij Johannesburg is op dit oogenblik betrekkelijk klein: zoo de Burgers krachtig aangrepen, zou zijn toestand ook daar hoogst gevaarlijk worden. Dat is opmerkelijk. Elders grijpen de Burgers aan, maar tegenover Roberts schijnen zij als met lamheid geslagen. . . .

De Heere geve uitkomst!

In China is een opstand uitgebroken van de zijde van hen, die met nijdige oogen 't indringen der Westersche Mogendheden aanschouwen. Het gaat er geduchtden langs de gezanten der Mogendheden zitten in 't nauw. Doch tegenover deze luidjes zal het wel anders doen dan tegenover Engeland en hand in hand den opstand verpletteren.

Frankrijk heeft ondanks de tentoonstelling weer zeer ruime vergaderingen in 't Parlement gehad in verband met de zaak-Dreyfus. De Regeering triumfeerde. Toch gaat de Oorlogminister Gallifet heen; hij, door ziekte verzwakt, schijnt tegen zulk een ruime niet bestand.

In België blijft de Regeering aan 't roer. De uitslag der verkiezingen heeft haar niet verjaagd.

NOORDTJIS.

UNIFORMITEIT.

II.

't Is reeds vele jaren geleden, dat er van de hand van Dr. A. Kuijper een brochure verscheen onder den titel van: *Eenvormigheid, de vloek van het moderne leven*. Die brochure trok, vooral naar den aard van dien tijd, algemeen de aandacht en maakte een diepen indruk. In de Gereformeerde kringen inzonderheid vond zij algemeene en hartelijke instemming.

Uit kracht van hunne beginselen toch zijn de Gereformeerden naar hun oorsprong en karakter nooit de mannen geweest, die zich lieten rijgen in het corset der eenvormigheid. Op geenerlei gebied. Het allerminst op godsdienstig en kerkelijk gebied.

Toen men in de eeuw der reformatie stond tegenover de eenvormigheid van Rome's ceremoniën en gebruiken, was de Lutheraan geneigd van dat een en ander alles te houden, wat niet bepaald in Gods Woord verboden was. De Gereformeerde daarentegen was er op uit om bij den openbaren dienst zijns Gods op te ruimen alles, wat niet in Gods Woord geboden was. Of ook waar het iets betrof dat mede in zijn oog in zich zelf onschuldig en onschadelijk was en dus geoorloofd, ontzeide hij daaraan toch conscientie bindende kracht. Hij ging dan mede zo lang men hem zijn vrijheid liet. Maar zoodra men er hem een gebod en voorschrift van maakte en hem dus dwong om zoo en niet anders te doen, dan kwam hij in verzet.

Toch is hij op het stuk van ceremoniën en liturgische handelingen niet bepaald lastig, als men hem maar ontmoet in den weg van overleg en overreding. Eischt hij vrijheid voor zichzelf, hij gunt die ook gaarne aan een ander. Maar als gij komt met gebod op gebod, regel op regel, alle leerlingen, die geboden van menschen zijn en ze hem als dwang oplegt, zoodat kerkelijk gebruik of kerkelijke bepaling het aanzien krijgt van Goddelijk voorschrift dan krijgt ge hem niet mede. Wees niet bang, dat dit verwarring zal stichten of tot bandeloosheid zal leiden, want diezelfde Gereformeerde man, die zoo op zijn vrijheid staat en zegt: blijf van mijn conscientie af, is geneigd terwille van orde en regel zeer veel toe te geven. Wel zeker, zegt hij dan, regel moet er zijn en gaarne schikt hij zich dan terwille der goede orde. In dat opzicht is de Gereformeerde weer een gemakkelijk mensch, veel gemakkelijker dan een Lutheran, een Roomsche of Methodist.

Hij toch zoekt den grond en de band van godsdienstig en kerkelijk samenleven in

de waarheid naar Gods Woord. Eenheid in de belijdenis, waarbij men samen zich buigt onder hetzelfde Woord Gods, waarborgt tegelijk de vereischte vastigheid en de noodige vrijheid.

Confessioneele eenheid is dan ook bij de Gereformeerden onmisbaar vereischte voor kerkelijk samenleven. Daaruit komt op eenheid in kerkregering. De Confessie steunt niet op de Kerkenorde, maar bij gezonde verhoudingen wortelt de Kerkenorde in de Confessie. De Kerkenorde heeft zich te regelen naar de Confessie en niet de Confessie naar de Kerkenorde, terwijl beide weer haar toetsteen vinden in Gods onfeilbaar woord. Oo: uit dat oogpunt leeft een Gereformeerde mensch gemakkelijk. In gebondenheid aan Gods Woord leeft hij uit zijn Confessie.

Daarin vindt hij den band van kerkelijke gemeenschap en niet in Reglement of Kerkenorde. De Kerkenorde is hem een regel, een huisorde in het huis zijns Gods, waaraan hij zich gaarne schikt en waaraan hij zich tracht te houden in gebondenheid aan de Confessie voor Gods Woord.

Een wetboek is ze hem echter niet. De Voorrede van ons Kerkelijk Handboekje spreekt geheel naar zijn hart waar ze zegt:

„Aangaande de Kerkelijke instellingen, van de Kerke gemaakt: en van de welke geen bevel in Gods Woort wort gevonden; heeft de Gereformeerde Kerke tot nog toe geleerd, dat nademaal Christus den Christenen van 't jok der Kerkelijke plegtigheden, (a) bestaande in onderscheit van spys, onderhouding der Feestdagen, en soo voorts, verlost heeft; niemand hen wederom, eenig jok beboord op te leggen ofte onder menschele instellingen diensbaar te maken Act. XV: 10. Gal. V: 1. dat men de Christenen niet beneemen hare vrijheit, die se van Christus ontfangen hebben: en dat de Christenen haar selven niet moeten laten oordeelen, in spysse ofte in drank, ofte in het stuk des [Feestdaags] ofte der Nieuwe mane, ofte der Sabbatthen. Col. II: 16.

„Aangesien sy in die middelmatige dingen vrijheit van Christus ontfangen hebben, en den Godsdienst daar in niet gelegen is. 1 Cor. VIII: 8. De spysse en maakt ons Gode niet aangenaem. Want het zy dat wy eeten, wy en hebben geen overvloet; en het zy dat wy niet en eeten, wy en hebben geen gebrek. Het is ook kennelyk, dat de Gereformeerde Kerke altyt haar selven tegen het Pausdom gestelt heeft, 't welk den menschen wys maakt, dat hare conscientien soo wel aan de geboden der Kerke als aan Gods geboden zyn verbonden, en dat de Kerkelijke instellingen soo wel ter saligheit van noden zyn, als Gods geboden, en dat de Godsdienst soo wel in 't onderhouden van de Kerkelijke instellingen, als van Gods wetten bestaat: en heeft yst Gods woort beweesen en staande gehouden, dat geen Kerkelijke geboden de gewisheit der menschen verbinden, maar alleen Gods wetten: dat geen Kerkelijke instellingen ter saligheit nodig zyn: dat ook geene heyligheit ofte Godsdienstigheit in 't onderhouden derselver is te zoeken ofte te vinden. Dog dat deselve nodig geacht werden tot welstant van de uiterlyke Godsdienst, die in de Kerke gepleegt wert; en van de sigbare regeeringe der Kerke, en op dat alle ergernisse en verwerringen geweert werden, en alle dingen, eerlyk en met orden geschieden souden: sulks, wanneer iemand een Kerkelyke wet heeft overgetreden, sonder dat hy iemand heeft ergert, ofte verwerringen gesogt aan te regten, en evenwel den innerlyken Godsdienst, in de eerste tafel vereyscht, onderhouden heeft: oordeelt de Gereformeerde Kerke, dat soudanig met die overtredinge syn gewisheit niet besmet heeft. Want hy heeft niet misdaan tegen het oogmerk van de Kerkelyke wetten, 't welk is geen ergernisse ofte verwerringe te begaan, en de uiterlyke Godsdienst ligtelyk te oefenen. Wat reden hebben dan deze tegensprekers, om de Gereformeerde Kerken met dusdanige lasteringen, en vercierte leugenen te beschuldigen, en leelyk te maken?“

Dit woord nu veroordeelt het streven naar eenvormigheid, waarbij men elkander het leven lastig maakt en zoo licht der conscientie van den broeder geweld aandoet.

D. K. WIELENGA.

(a) Ceremoniën.

Twintigste Algemeene Vergadering van het Gereform. Traktaat-Gen. „Filippus“, te houden Donderdag 7 Juni 1900, in de Gereformeerde Kerk te Zaandam. Stationsstraat.

Aanvang 's morgens 10 uur.

De Agenda geeft als punten ter behandeling op:

1. De wijziging der statuten.
2. „Filippus“ stelde een reizend agent aan. Het Bestuur.
3. Het is wenschelijk, dat bij toeneming traktaaten verschijnen, waardoor de kennis van de Gereformeerde beginselen onder het volk wordt bevordert. Afd. Nijkerk.

Referaten. 1. De arbeid onder de militairen. (Zie blz. 58 Verslag 1897.) Inl. Ds. E. KROVELD te Rijswijk.

2. Het Kalenderschild. Inl. J. TER BORG te Wollega.

Mededeelingen. a. De bestuursvergadering zal D. V. Woensdag-voormiddag te 11 uur aanvangen.

b. Wie logies verlangt of middagmaal, gelieve dit vóór 1 Juni aan te vragen bij den heer J. van Delft, Confiseur te Zaandam.

c. Aan de beurt van Aftreding, doch herkiesbaar zijn de H. H.: Prof. Lindeboom en Ds. A. LITTOIJ.

d. Omstreeks 1 uur wordt pauze gehouden.

e. Woensdagavond te acht ure wordt in

de Geref. Kerk, Stationsstraat, een bidstond gehouden voor „Filippus“. Hierbij zal Ds. E. Krovelde van Rijswijk D. V. voorgaan.

f. Op een vorige Algem. Verg. is besloten den afgevaardigden van afdelingen en corporaties de helft der reiskosten te vergoeden, berekend naar 3e klasse spoor en le kajuit boot.

Namens het Bestuur,
J. TER BORG, Secr.

Prov. Diac. Conferentie der Ger. Kerken in Z.-Holland.

De Diaconale Commissie uit de beide Ger. kerken te Schiedam bericht, dat de Prov. Diac. Conf. in Z.-Holland gehouden zal worden te Schiedam in het Kerkgebouw aan de Plantage (Lange Nieuwstraat) Woensdag 13 Juni a.s.

Diaconieën worden dringend verzocht aan deze Conferentie deel te nemen, en (wie het nog niet deden) spoedig de afgevaardigden op te geven aan het adres van J. Stegman, Groenelaan 81, Schiedam.

De Conferentie is voor alle leden der Geref. Kerken toegankelijk.

Onzerzijds moedigen we die meerdere belangstelling in den dienst der barmhartigheid gaarne aan.

De hongersnood in Engelsch-Indië.

Rev. Rockwell Clancy, zending te Allahabad hing op zijn bezoek te Boston, in N. Amerika, van deze ramp het volgende tafereel op.

De toestand van het heden door hongersnood in Indië is vreeselijk om te aanschouwen. Van het getal dergenen die sterven, kan ik niets zeggen; doch toen ik in Februari Bombay verliet, waren er 60 miljoen in lijden, en meer dan 30 miljoen wier lijden al zeer erg was, terwijl slechts 5 miljoen hulp ontvingen van de regeering. 't Zijn niet de steden, het zijn de dorpen en het platteland, waar geleden wordt. En als ik u nu zeg, dat 80 percent van Indië's bevolking tot de landbouw-klasse behoort, dan kunt gij u van de uitgebreidheid van dezen hongersnood enig denkbeeld vormen.

Toen de nood aanving, begonnen de lieden te verkoopen wat zij hadden, ten einde een weinig graan te bekomen voor voedsel. Zij verkochten hun landbouw-gereedschappen, hun huisraad, ja de deuren hunner woningen; en toen zij niets meer ten verkoop hadden aan te brengen, boden zij hun kinderen aan. En daar het wel den verkoop van jongens niet goed viel, zoo presenteerden zij hun dochtertjes.

Ik heb het gezien, dat meisjes verkocht werden voor 30 centen per hoofd. Moham-medanen koopen geen jongens. Kunnen dus de ouders hunne kinderen niet langer onderhouden, dan laten zij hen aan hun lot over, om te recht te komen zoo goed of zoo kwaad dat gaat. Deze verwaarloosde kinderen kan men in groepen zien bij de graanschuren en de eenige manie, waarop de handelaars er van af kunnen komen, is, dat zij hen wat graan voorwerpen. De kinderen zoeken de wijdverspreide korrels op en trachten langs dien weg hun ellendig leven te verlengen.

Verder wordt uit Londen gemeld. Het door hongersnood bezochte Indië is erger aan toe dan ooit, daar ook de cholera zich heeft voorgedaan. De bevolking der geteisterde districten telt ongeveer 93½ miljoen menschen. Honderduizenden ponden goed Engelsch goud, goede Deutsche marken en Amerikaansche koren zijn reeds het land binnengestort; doch, te oordeelen naar de laatste berichten, is al dit liefdadigheidsbetoon slechts een druppel in den oceaan. Deze hongersnood overtreft de twee voorgaande verre. Er liggen in de Middenstaten op vele plaatsen tal van lijken opgehoopt, of er liggen menschen te sterven. Ook treft men ze bij scharen aan, die pogingen aanwenden om hun woonplaats te verlaten; velen dezer sterven bij den weg. „Zoo groot is de nood“, schrijft een correspondent uit Simla, „dat men wel 10-maal meer dan ontvangen wordt zoude kunnen uitgeven, om in een enkel district het lijden te lenigen.“

Pobedonoszew, door wien de kerkistische politiek van staats- en geloofsdwang en vervolging in Rusland den Keizer ingegeven wordt, schreef onlangs over den godsdienstigen toestand der Russen. Hij verblijde zich over het godsdienstig geloof onder de laagste standen van het Russische volk, maar hij erkent, dat het meer instinct is dan beredeneerd geloof. „Welk een mysterie, zegt hij, het godsdienstige leven van een ongeoeft volk als het onze! Wanneer men er den oorsprong en de bron van zoekt, vindt men niets. Onze geestelijkheid onderwijst weinig en zelden. . . . Zij is grof, onkundig, lui en heeft weinig invloed. Onze kerk sluit de sermoenen van haar ritus uit. De plechtige eeredienst maakt alleen de wel-sprekendste prediking uit. Het volk kent den Bijbel niet en begrijpt dikwerf niets van de gebeden, die men hen laat opzeggen. Maar — het geloof!“ — Geloof, in wien dan? — In Jezus? Of in de heiligen, in de heiligen-beeldjes, in hun eigen biddend gemompel? We vreezen 't laatste.

Het Comité voor een standbeeld van Alexandre Vinet heeft aan den gemeenteraad van Lausanne geschreven, dat het den 30en Juli voor de onthulling van dit monument gereed zal zijn. Het standbeeld is van marmer en 250 meter hoog. Het is vervaardigd door Mr. M. Reymond van Genève; die ook een plan voor een standbeeld van Calvijn gemaakt heeft.

De Fransche zending E. Allégret schreef uit Congo, dat door den Kolonien Raad in Fransch Congo, of Boven-Ogôoué, te beginnen bij Lambaréné alkoholische dranken in Januari of Februari zouden verboden worden. De administrator Fondère is voornemens te trachten, dit ook voor Beneden-Ogôoué van Kaap Lopez af er door te krijgen.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd:
A. TERPSTRA,
ber. pred. te Veerwoudesterveld,
EN
H. DE JONG.
UITHUIZEN,
TEROELW (Fr.) } Mei 1900.
Huwelijksvoltrekking D. V. 8 Juni.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ondervonden bij het overlijden van onzen hooggeachten Oom JAN KOOLJ, betuigt ondergeteekende, mede namens de Familie, zijnen innigen **dank**.
J. E. VAN BREUGEL.

DUSSEN,
28 Mei 1900.

Voor de vele en hartelijke bewijzen van deelneming, ondervonden bij het overlijden van mijnen onvergetelijken Oom JAN KOOLJ, betuigt ik mijnen innigen **dank**.
J. E. DE KONING KOOLJ.

BAARN,
28 Mei 1900.

SOLI DEO GLORIA!
Den 10 Juni a.s. hopen onze geliefde Ouders
Theodorus Vogelaar

EN
Willemijntje Bos
den dag te gedenken, waarop zij voor **25 jaar** door den echt werden verbonden.

Hunne dankbare Kinderen,
ELIZABET.
KRIJN.
MARGARETHA VOGELAAR
en **J. P. KONIJNENBURG**
en Kleinzoons.

JOHANNES.
MAGDALENA.
MARIA CORNELIA.
MAARTJE MARIA.
JACOB A. JOHANNA.
BERKEL en RODENRIJS,
Juni 1900.

Den 16 Juni hopen onze geliefde Ouders
C GROENEWEGEN

EN
L. VAN DAALEN
den dag te gedenken, waarop zij voor **25 jaren** in den echt werden verbonden.

Hunne dankbare Kinderen,
HAARLEM,
2 Juni 1900.

Heden behaagde het den Almachtigen God van mijne zijde weg te nemen, mijn dierbaren Man en der kinderen liefhebbers vader

SIPKE BRANT SEVENSMA,
in den ouderdom van 69 jaren.
Slechts eene ongesteldheid van vijf dagen maakte een einde aan zijn voor ons zoo dierbaar leven.
Over zijn gemis treuren wij, maar de zekerheid, dat hij thans toeft bij zijn Meester, dien hij anderen aanpreekt, en de ruste geniet, die het volk van God overblijft, lenigt onze smart en is ons tot rijken troost.

WED. S. B. SEVENSMA—
BIEZA.

J. DE HAAN.
S. BORGMAN—
SEVENSMA.
W. BORGMAN.
B. SEVENSMA.
A. SEVENSMA.
M. SEVENSMA—
VAN DER ZWAAG.
E. SEVENSMA.
G. SEVENSMA.
GRAND-RAPIDS, MICH.,
6 Mei 1900.

Op Zaterdag den 19 Mei overleed nog onverwacht onze geliefde Broeder, de heer

J. C. Bijlinga,
Oud-Ouderling onzer gemeente, in den ouderdom van ruim 83 jaren.

Met veel toewijding diende hij 14 jaren de gemeente als Diaken, en daarna 28 jaren als Ouderling.

Het geloof in zijn Heiland, waarvan hij steeds vrijmoedig getuigde, is nu verwisseld in aanschouwen, en hij geniet verzadiging van vreugde en lieflijkheden aan Gods rechterhand.

Ds. J. WESTERHUIS, *Præs.*
A. JONKHOFF, Scriba.
GRONINGEN,
29 Mei 1900.

Heden overleed zacht en kalm onze innig geliefde Moeder, Behuwd- en Grootmoeder, Mejuffrouw

Johanna Rebecca
van Dongen,

Weduwe van den Heer HENDRIK VAN WAARDHUIZEN, in den ouderdom van 79 jaar

DORDRECHT,
J. VAN WAARDHUIZEN.
C. S. VAN WAARDHUIZEN—
VAN DE WEG.

BRIELLE.
J. R. VERWOERD—
VAN WAARDHUIZEN.
J. J. VERWOERD
DORDRECHT,
24 Mei 1900.

Na een lijden van enkele maanden ontsiep heden, in de hope des eeuwigen levens, onze geliefde broeder Ouderling

Jan van der Windt,
in den ouderdom van 68 jaren.
Veertien jaren lang genoot de gemeente zijne ambtelijke toewijding.

Met nadruk zij ook van hem getuigd het woord der Schrift, Openb. 14: 13.

De Kerkeraad der Geref. kerk A.
A. W. SCHIPPERS, Scriba.
VLAARDINGEN,
25 Mei 1900.

Gereformeerd Gymnasium te Zetten.

Het eerste **toelatings-examen** zal D. V. gehouden worden op **Vrijdag 13 Juli** a. s. Ouders of voogden, die voor hunne Zoons of Pupillen plaatsing wenschen met den nieuwen Cursus, gelieven zich daartoe vóór **1 Juli** aan te melden bij den Rector.

Aan het Gymnasium is eene klasse verbonden, waarin nog geen oude talen worden onderwezen. Voor leerlingen dezer klasse bedraagt het kost- en schoolgeld **f 400.—**, voor de overige **f 500.—**. Ook kan onder bijzondere voorwaarden toestemming worden gegeven tot het plaatsen van leerlingen, die niet in het Internaat worden gehuisvest.

De Rector,
DR. W. H. KRAMER.

ONTVANGEN

bij **L. Eringa** f 5 van E. de H. te Noordwijkerhout;
bij **D. de Vries** f 1 van H. D. te Zevenhuizen;

bij **D. Meijer** f 1 van J. P. te Brigdamme, f 2 van T. K. te O.;
bij **N. v. d. Blom** f 2,50 van W. v. Wijgerden te Zuilichem, door eenige vrienden, f 1,50 van de Wed. E. te De Wilp, f 1,50 van L. E. te De Wilp, f 1 van W. D. te De Wilp, f 1 van V. Dam te Marum.

Hartelijk dank aan allen, die ons verblijd hebben, ook namens denouden Broeder en de oude Zuster.
N. VAN DER BLOM, Orfenaar.

DE WILP,
26 Mei 1900.

TE KOOP

voor billijken prijs een zeer groote

AMERIKAANSCH KACHEL,
zeer geschikt voor groote zaal of kleine kerk. Te bevragen onder motto „**Melios**” aan den Uitgever van de **Bazuin** te KAMPEN.

MAGAZIJN

VAN
Heerenkleeding
en Uniformen.

Steeds voorradig groote keuze in de nieuwste stoffen.

Uitrustingen voor Indië.
J. SCHELTENS,
OUDESTRAAT, KAMPEN.

A. DE ROODE & Co.,
(SCHIEDAM, opgericht 1879.)
Fabrikanten van

OLEÏN EenLOOG,
ZEEPOEDER en VETLOOGMEEL.
(Prima kwaliteiten. Concurrerende prijzen.)

Bij ZALSMAN te KAMPEN komt van de pers:

Misbruikte
Schriftuurplaatsen,

DOOR
E. KROPVELD.

TWEDE DRUK. 129 bladz.
Ing. 80 ct. geb. f 1,20.
Alle Boekb. nemen bestellingen aan.

Verschenen en in den boekhandel te bekomen:

Ds. **L. G. C. LEDEBOER** en zijne gemeenten, zijne en hunne geschiedenis tot op heden, door **N. H. BEVER-SLUIJ,** Ouderling bij de Geref. gemeente te Middelburg.

Prijs f —,25.
Na ontvangst van het bedrag volgt franco toezending door den uitgever
K. LE COINTRE
te Middelburg.

Bij ZALSMAN te KAMPEN is verschenen:

DE GELOOFSBELIJDENIS

DER
Nederl. Geref. Kerk,

TORRELICHT DOOR
W. H. GISPEN.

VIERDE DRUK.
f 1,50.

Gebonden f 1,90.

27 April vereerd met de intekening van H. M. de Koninkin.

Het mooiste en goedkoopste Tijdschrift voor 't Geref. Huisgezin is:

„**De Gouden Kandelaar**”.

Versijnt elke maand één aflevering, op mooi papier, royaal 8o. formaat, 2 kolommen druks, 12 à 16 bladz., met 4 of meer advertentiebladen. Enkele afleveringen zijn geïllustreerd.

Inhoud van aflevering I is als volgt:

a. De Gouden Kandelaar. — b. „Indien Gij de Christus zijt”. — c. Blinde Jan. Een doorlopend verhaal met Plaat. — d. Brievenbus. — e. Het Lucifers-meisje. Een kind der ellende. Een doorlopend boeiend verhaal. (Geen vertaling, maar geheel oorspronkelijk. Een verhaal waarin zich ons volksleven weerspiegelt). — f. Uit het leven van Spurgeon. Transvaal. De goede oude tijd. — g. Voor het Jonge Volkje. De donkere Kamer. Een boeiend, oorspronkelijk, doorlopend verhaal. — h. Prijs-raadsel. Vragen. — i. Varia. — j. Advertentiën (plm. 130).

De abonnementsprijs is slechts 40 cent per half jaar, franco thuis. Men teekent in voor den geheelen jaargang, bij elken soliden boekhandelaar, brievenvaarder of agent van dit blad.

De Advertentieprijs is slechts 6 cent per regl. Handels-Advertentiën veel lager.

De oplage van **De Gouden Kandelaar** was oorspronkelijk 10.000. Aflevering I verscheen 15 April. De 2de druk daarvan kwam heden van de pers, zoodat thans de oplage is 15.000. **De Gouden Kandelaar** wordt als om strijd aanbevolen door vele toonaangevende bladen.

Proefaflevering gratis. Agenten, Agentessen en Colporteurs gevraagd, tegen extra hooge provisie.

Adres: Bureau „**De Gouden Kandelaar**” te Sneek.

Boek- en Handelsdrukkerij

VAN DE

Uitgeversmaatschappij

„**DE VECHT**”

Bruckelen. Direct. P. MOBACH.

(Uitgave van het Geref. Traktaatgenootschap

„**FILIPPUS**”)

Beveelt zich beleeft aan voor de levering van alle voorkomende drukwerken.

Prakt. werk. Vlugghe bediening.

Concurrerende prijzen.

Bij ZALSMAN te KAMPEN is verschenen:

FEESTSTOFFEN

DOOR

S. VAN VELZEN,

in leen Hoogleraar aan de Theol. School.

TWEDE DRUK. 289 BLADZ. f 1,00.

Deze beroemde bundel Feeststoffen kostte vroeger f 1,75. De tweede druk, met zeer duidelijke letter, slechts **f 1,00.**

Alle Boekb. nemen bestellingen aan. Na ontvangst van postwissel **f 1,—** wordt het **franco** verzonden door den uitgever.

Is verschenen bij J. H. BOS te KAMPEN:

SUPPLEMENT

op de Kerkenordening—

editie 1897,

bevattende de besluiten van de Generale synode van Groningen in 1899,

behoorende bij de Kerkenordening door Ds. J. H. FERIN-GA en Ds. J. HESSELS.

Prijs f 0,12½.

GEREF. GYMNASIUM TE KAMPEN.

Het **Toelatings-examen** voor de verschillende Klassen van het **GEREFORMEERD GYMNASIUM te Kampen** zal D. V. gehouden worden **Donderdag en Vrijdag 5 en 6 Juli a.s.**

Men melde zich hiertoe aan, met opgave der Klasse voor welke men examen wenscht te doen, **vóór den 1en Juli** bij den Waarn. Rector.

De Wn. Rector,
Js. KAPTEIJN.

Gereformeerd Gymnasium, TE AMSTERDAM.

Ouders of Voogden, die hunne Zonen of Pupillen met den nieuwen Cursus op eene der klassen van het Gereformeerd Gymnasium te AMSTERDAM wenschen geplaatst te zien, kunnen zich aanmelden vóór 1 Juli bij den ondergeteekende. Programma's met opgave der eischen voor de toelating zijn te verkrijgen bij den Boekhandel voorheen Höveker & Wormser, Kalverstraat 154, alhier.

Dr. J. WOLTJER.

De Algemeene Vergadering der Vereeniging

„**TOT CHR. LIEFDADIGHEID,**”

zal gehouden worden op **Donderdag 21 Juni e.k. te Wagenborgen.** Aanvang des namiddags **half één.**

AGENDA: 1. Opening der Vergadering. 2. Med-deelingen. 3a. Verkiezing van een Bestuurslid wegens de periodieke aftreding van den Heer Ds. G. GEERDS. b. Idem van 2 Bestuursleden wegens het b-danken van de H. H. P. DIJKHUIS en J. J. UULDERSHOF. 4. Art. 3, al. 3 van de Statuten zegt: Minstens 10 personen, leden en begunstigers d'r Vereen., kunnen zich verbinden tot eene Afdeling. VRAAG: Wat is er te doen, om het oprichten van Afdelingen te bevorderen? 5. Verslag van den Directeur. 6. Verslag van den Penningmeester. 7. Sluiting der Vergadering. **Des nam. 5 uur:** Gemeenschappelijke maaltijd. Voor niet-Leden of Begunstigers **à 50 ct.** de persoon.

Namens het Bestuur,
G. GEERDS, Secret.

N. B. Bestaande Corporatiën, Kerkeraden, Diaconiën, Vereenigingen, die rechtspersoonlijkheid bezitten, en jaarlijks minstens **f 25,—** bijdragen; of, wat Kerkeraden betreft, zich verbinden elk jaar eene collecte te houden in eene openbare godsdienstoefening, hebben het recht een afgevaardigde te zenden ter Algemeene Vergadering.

Bij den uitgever A. GEZELLE MEERBURG te Brussel verschijnt elke maand: **Wat zegt de Schrift?**

Maandblad tot bevordering van het rechte lezen en uitleggen van Gods Woord, onder redactie van Prof. L. LINDEBOOM, Hoogleraar a/d Theol. School te Kampen.

Elk No. bevat 16 bladz. van 2 kolommen, in royaal 8o formaat, en is voorzien van een omslag. Bij No. 12 wordt gratis een stevige omslag met register toegezonden.

Reeds 3 No's. zijn verschenen.

De prijs is slechts **f 1,50** per jaar, franco per post. Men kan intekening zenden rechtstreeks aan den uitgever, en ook door een soliden boekhandelaar.

Bij ZALSMAN te KAMPEN is verschenen:

VIER- EN FEESTDAGEN

DOOR

J. J. Westerboek van Eerten B.Jz.

Pred. te Kampen.

Prijs f —,75.

GEREFORMEERD GYMNASIUM,

te Amsterdam.

Sedert de laatste opgave ontving de Vereeniging voor Voorbereidend Universitair Onderwijs de volgende giften:

NIEUWVEEN: G. v. M. f 1, P. M. v. B. f 1, Dr. S. f 1, Wed. D. N. H. f 1.

AARLANDERVEEN: W. B. f 1, C. van t. R. f 0,50, A. v. v. f 0,50, J. v. v. f 0,50, P. O. f 1, H. H. f 0,50, J. v. d. K. f 2,50.

WED. C. K. f 1, B. d. K. f 1. ALPHEN a/d R.: L. V. f 1, A. v. L. f 1, J. K. v. L. f 1, H. v. L. f 2, H. v. d. G. f 1, J. d. J. f 2, J. v. E. f 0,50, S. C. v. d. S. f 0,50.

OUDESHOORN: C. K. f 0,50, D. R. f 1, S. f 1, G. K. f 1, Wed. M. H. f 0,50, Wed. B. f 1.

ZOETERMEER: J. K. f 2, H. K. f 1, M. J. G. B. f 1.

LEIDERDORP: J. M. f 1, G. S. f 1, M. H. M. f 1, G. G. f 1, J. W. K. Jwz. f 1,50, J. K. P. f 1, N. N. f 0,50, C. M. f 0,50, C. v. f 0,50, G. f 0,50, C. B. f 2.

P. v. t. R. f 1, P. K. f 2. LEIDEN: J. H. O. f 1, N. N. f 1, Z. d. R. f 1, A. F. M. f 1,50, J. v. H. f 1, lam. v. D. f 2,50.

J. P. f 1, A. E. v. K. f 10, P. v. I. f 1, J. v. W. f 0,50, P. v. T. f 1, P. J. D. f 0,50, L. J. N. f 2, Wed. v. W. f 1, Wed. C. v. f 1, M. J. E. K. f 1, J. J. G. f 1.

JUTPHAAS: A. v. O. f 1, K. d. W. f 1.

ZEGWAARD: Wed. R. v. A. f 2,50, J. v. B. f 0,50, F. B. f 0,50, J. v. D. f 1,50, A. S. f 0,50.

GOUDA: J. V. f 1, G. d. R. f 1, J. J. O. f 1,50, P. d. R. f 2,50, T. D. M. f 1, W. v. V. f 0,50, P. A. L. f 1, D. v. V. f 0,50, W. v. D. f 1, G. E. T. f 0,50, L. C. d. L. f 1.

OUDEWATER: A. J. f 2, J. E. f 1, d. H. f 0,50, D. B. f 0,50, A. G. f 2, W. V. f 1, J. S. f 1, D. H. H. f 1, H. N. f 0,50.

A. P. J. R. f 0,50. LOPIK: J. S. f 1, A. f 1, A. B. f 1, P. R. d. G. f 0,50, P. S. f 1, A. d. B. f 1, H. V. f 1, J. v. d. L. f 1, A. v. T. f 0,50, J. O. J. f 0,50.

J. J. G. f 2,50, W. d. C. S. f 0,50, J. v. d. L. f 0,50. KATWIJK a/ZEE: L. P. f 3.

BEN-CHOP: H. v. K. f 0,50, H. G. f 0,50, H. v. I. f 0,50, C. d. W. f 1, T. R. f 1, A. v. V. f 1, J. H. f 0,50.

USSELSTEIN: N. N. f 0,50, D. A. B. f 0,50, W. G. S. f 1, A. d. J. f 1.

N. B. Niet vermeld zijn hier de bijdragen, waarover per quitantie wordt beslist.

N. B. Niet vermeld zijn hier de bijdragen, waarover per quitantie wordt beslist.

N. B. Niet vermeld zijn hier de bijdragen, waarover per quitantie wordt beslist.

N. B. Niet vermeld zijn hier de bijdragen, waarover per quitantie wordt beslist.

N. B. Niet vermeld zijn hier de bijdragen, waarover per quitantie wordt beslist.

N. B. Niet vermeld zijn hier de bijdragen, waarover per quitantie wordt beslist.

N. B. Niet vermeld zijn hier de bijdragen, waarover per quitantie wordt beslist.

N. B. Niet vermeld zijn hier de bijdragen, waarover per quitantie wordt beslist.

N. B. Niet vermeld zijn hier de bijdragen, waarover per quitantie wordt beslist.

N. B. Niet vermeld zijn hier de bijdragen, waarover per quitantie wordt beslist.

N. B. Niet vermeld zijn hier de bijdragen, waarover per quitantie wordt beslist.

N. B. Niet vermeld zijn hier de bijdragen, waarover per quitantie wordt beslist.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributiën:

Door Ds. A. L. Roys te Ooltgensplaat f 13,50; door Ds. Z. Hoek te Ambt Vollehove f 15.

Aan Collecten: (voor de Theol. faculteit.)

Van de Geref. kerk te 's-Gravenmoer f 2,05; van idem te Helensveen f 1,20;

van idem te Oenkerk f 8,50; van idem te Berkel (halve coll.) f 8,67; van idem te Delftshaven (halve coll.) f 11,58; van idem te Maasland f 12,65; van idem te Charlois (halve coll.) f 10,63½;

van idem te Goes f 14,80; van idem te Nieuwkoop f 16,88; van idem te Ierseke f 7,55; van idem te Baarland f 4,52; van idem te Wolfertsdijk f 8,30; van idem te Kruiningen f 7,70; van idem te Biezelinghe f 7,21½;

van idem te Heinkenszand f 8,89; van idem te Borssele f 2,16½; van idem te 's-Gravenpolder f 2,40; van idem te Almeloo f 7,50; van idem te Deventer B f 7; van idem te Eindhoven A f 7,98; van idem te Eschde B f 20,05½; van idem te Enter f 2,45; van idem te Haaksbergen f 3,02½;

van idem te Hengelo f 5,58½; van idem te Holten f 2,30; van idem te Nijverdijk f 10,60½; van idem te Oist f 1,25; van idem te Rijssen f 2,75; van idem te Vriezenveen f 1,70; van idem te Wierden f 1,73½; van idem te Wijne f 5,56½;

van idem te Bellingwolde f 1,10; van idem te Meeden f 6